

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Landskapslagstiftning om utbildning efter grundskolan

1996-97

nr 3

FR nr 4

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar en landskapslag om utbildning efter grundskolan. Genom förslaget sammanförs samtliga landskapslagar inom gymnasialstadiet och högre nivå, med undantag av Ålands folkhögskola, till en gemensam ramlag för utbildningen efter grundskolan. Förslaget föranleder en förenkling av förvaltningen vid berörda skolor så att besluten i fråga om bl.a. anställningsfrågor, avtalsfrågor, kursverksamhet, fortbildningsfrågor kan fattas snabbare och närmare den verksamhet besluten berör.

Genom förslaget fullföljer landskapsstyrelsen även den reformering av läroplansgrunderna och de särskilda läroplanerna som för närvarande pågår inom skolförvaltningen.

Landskapsstyrelsen vill även lyfta fram studerande med särskilda behov så att denna grupp beaktas på ett bättre sätt inom ramen för den pågående utvecklingen av utbildningen efter grundskolan.

Dessutom föreslås vissa ändringar av landskapslagen om Ålands musikinstitut.

Landskapslagarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 1997.

Utskottets förslag

Utskottet omfattar landskapsstyrelsens förslag med vissa ändringar i framför allt förtydligande syfte.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Allmän motivering

Utskottet konstaterar att den föreslagna landskapslagen om utbildning efter grundskolan framför allt innebär ökad decentralisering och ökade möjligheter till samordning mellan skolorna på gymnasialstadienivån.

Genom den föreslagna landskapslagen om utbildning efter grundskolan reformeras lagstiftningen i riktning mot en mer decentraliserad förvaltning så att de olika skolornas direktionsfunktioner får ökad beslutanderätt i frågor som rör skolan. Utskottet omfattar landskapsstyrelsens intentioner beträffande decentraliseringen och konstaterar att

flexibiliteten inom förvaltningen ökar och att besluten kan fattas snabbare och på en lägre nivå d.v.s. närmare den som berörs av verksamheten. Skolorna får ökade möjligheter att utveckla en egen profil inom ramen för de riktlinjer som landskapsstyrelsen i egenskap av huvudman utstakar.

Samtidigt som ett stort antal uppgifter överförs till skolornas direktioner frigörs landskapsförvaltningens resurser för mera övergripande uppgifter såsom utvecklingen av utbildningsväsendet i stort. Ramlagen tar inte ställning till de centrala utvecklingsfrågorna eftersom den till största delen innehåller administrativa bestämmelser. Landskapsstyrelsen bör således nyttja andra instrument för den utbildningspolitik som utformas med sikte på en framtid där samhällets och arbetslivets krav på generella kunskaper blir allt högre. Samtidigt ökar medvetenheten om att möjligheterna till personlig utveckling i många avseenden är beroende av goda allmänna kunskaper som bas för upplevelser av kultur, natur och möten med andra människor från olika språkområden och miljöer.

Den föreslagna landskapslagen om utbildning efter grundskolan utgör en ramlag som endast är avsedd att innehålla grundläggande bestämmelser medan den mer detaljerade regleringen föreslås intagen i regelverk på lägre nivå. Utskottet finner detta ändamålsenligt eftersom flexibiliteten ökar utan att avkall görs i fråga om de mest centrala bestämmelserna som fortsättningsvis skall ingå i den av lagtinget antagna lagen. Sammanföringen av reglerna för de olika skolorna är följdriktig eftersom det sedan länge i lagstiftningen funnits en målsättning att de grundläggande bestämmelserna för de olika skolorna skall vara kongruenta. Sammanföringen möjliggörs av att landskapet är huvudman för alla de skolor som berörs av lagen. Möjligheten att liksom för närvarande inrätta fristående skolor kvarstår dock.

Genom sammanföring av bestämmelserna gällande de olika skolorna möjliggörs ökad samordning mellan skolorna. Utskottet finner samordningen eftersträvansvärd och anser att det ankommer på landskapsstyrelsen att i egenskap av huvudman ansvara och skapa förutsättningar för en sådan samordning. Landskapsstyrelsen bör därför bl.a. söka former för en samordning. Utskottet har här t.ex. regelbundna möten mellan skolornas ledning och representanter för utbildningsavdelningen i åtanke. Samordningen bör bland annat leda till ökade möjligheter för eleverna att genomgå kurser som ingår i andra utbildningsprogram.

Landskapslagen om utbildning efter grundskolan föreslås omfatta såväl utbildning på gymnasialstadienivå som utbildning på högre nivå. Till lagtinget har även inlämnats ett förslag till landskapslag om försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning. Landskapslagen om utbildning efter grundskolan är avsedd att huvudsakligen gälla för utbildning på gymnasialstadienivå men omfattar även sådan utbildning på högre nivå

som inte innefattas i den föreslagna yrkeshögskolan. Som exempel på sådan utbildning på högre nivå kan nämnas den gymnasiebaserade styrmansutbildningen vid Ålands sjöfartsläroverk. Enligt utskottets åsikt bör landskapsstyrelsen då den femåriga försöksverksamheten med yrkeshögskola utvärderas samtidigt överväga att i samma landskapslag införa alla bestämmelser om utbildning på högre nivå. På så sätt kan den föreslagna landskapslagen om utbildning efter grundskolan ändras till en lag om utbildning på gymnasialstadienivå.

I framställningen föreslås att den studieförberedande utbildningen skall leda till gymnasieexamen eller studentexamen och i dess motivering sägs att landskapsstyrelsen har för avsikt att i anknytning till de föreslagna lagarnas ikraftträdelse se över bl.a. bestämmelser som rör den myndighetsutövning som studentexamensnämnden utövar på Åland.

Enligt självstyrelselagens 18 § 14 p. har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om undervisningsväsendet vilket bl.a. medför att examina som avläggs vid Ålands lyceum är en angelägenhet som skall regleras i landskapslagstiftning. Några bestämmelser rörande innehållet i den studentexamen som för närvarande kan avläggas vid Ålands lyceum ingår dock inte i gällande landskapslagstiftning och föreslås inte heller ingå i de i framställningen ingående lagförslagen. I praktiken tillämpas dock de materiella regler som i riket gäller för studentexamen även i landskapet och studentexamen administreras på Åland liksom i riket av studentexamensnämnden.

Utskottet finner det angeläget att de studerande vid Ålands lyceum som så önskar liksom för närvarande bereds möjlighet att avlägga finländsk studentexamen. Det är därför enligt utskottets åsikt synnerligen viktigt att landskapsstyrelsen utan dröjsmål vidtar nödvändiga åtgärder i syfte att genom landskapslag bringa bestämmelserna om studentexamen i kraft även i landskapet för att därefter genom överenskommelseförordning överföra de aktuella förvaltningsuppgifterna till studentexamensnämnden.

Utskottet beslöt efter omröstning som utföll 3-2 att framställningen inte skulle förkastas. Beslutet biträdades ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

Detaljmotivering

Landskapslag om utbildning efter grundskolan

1 kap. Allmänna bestämmelser

Utskottet har efter omröstning som utföll 3-2 beslutat att kapitlet endast skall innehålla

de 3 paragrafer som föreslås i framställningen. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

1 § I lagtexten föreslås en ändring av språklig natur.

4 § Ändringarna är av språklig karaktär eller föreslås i förtydligande syfte.

Omröstning som utföll 4-1 företogs i fråga om 5 mom. Beslutet biträdades av viceordföranden Eriksson, ledamöterna Eklöv och Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

5 § Vad gäller studentexamen hänvisas till betänkandets allmänna motivering.

I framställningens 3 mom. finns bestämmelser om studieförberedande utbildning med yrkesprofil. Utskottet föreslår att bestämmelserna om den studieförberedande utbildningen med yrkesprofil skall utgöra en separat paragraf (se 6 §).

6 § I paragrafen föreslås bestämmelser om studieförberedande utbildning med yrkesprofil vilka delvis ingår i framställningens 5 § 3 mom. Utskottet föreslår att i paragrafen intas ytterligare bestämmelser så att reglerna för de olika typer av utbildning som omfattas av lagen står i konformitet med varandra. Genom förslaget avses ingen ändring i sak.

7 § I framställningen har bestämmelser om yrkesinriktad utbildning på gymnasialstadienivå och högre nivå samlats till en paragraf. Utskottet föreslår i förtydligande syfte att de båda olika typerna av utbildning separeras till två paragrafer. Denna paragraf gäller således yrkesinriktad utbildning enbart på gymnasialstadienivå. Paragrafens materiella bestämmelser motsvarar framställningens 6 §. Vissa ändringar föreslås så att paragrafen skall stå i konformitet med motsvarande paragrafer för övriga utbildningar som lagen avser.

8 § Föreslås en ny paragraf om yrkesinriktad utbildning på högre nivå. Paragrafens materiella bestämmelser motsvarar delvis framställningens 6 § och i övrigt motsvarar reglerna rådande förhållanden.

3 kap. Förvaltning

Utskottet har efter omröstning som utföll 2-3 beslutat att kapitlet endast skall innehålla de sex paragrafer som föreslås i framställningen. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg och ersättaren Gustafsson.

9 § I 1 mom. föreslås ett tillägg så att landskapsstyrelsen skall kunna besluta att en

direktion skall vara gemensam för flera skolor. Utskottet finner ändringen motiverad eftersom Ålands sjömansskola och Ålands sjöfartsläroverk redan idag har en gemensam direktion.

I syfte att öka flexibiliteten föreslås ett tillägg till paragrafens 3 mom. så att direktionen skall kunna utse annan föredragande än rektorn om särskilda skäl föreligger.

Utskottet beslöt genom omröstning som utföll 3-2 att omfatta framställningens 2 mom. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

10 § Föreslås en uteslutning av paragrafens 3 mom. i vilken ingår bestämmelser om jäv. Jävsbestämmelserna föreslås i stället ingå i en ny 14 § och avser jäv vid behandling av ärenden i såväl direktion som lärarkollegium.

Övriga ändringar är av språklig natur.

11 § Föreslås att direktionen inte skall ha till uppgift att handha övervakningen av verksamheten i skolan eftersom landskapsstyrelsen enligt 3 § skall handha tillsynen över utbildningen enligt denna lag. Direktionen skall dock, liksom enligt framställningen, följa skolans undervisning och övriga verksamhet samt verka för dess utveckling.

Utskottet beslöt genom omröstning som utföll 3-2 att omfatta framställningens 1 mom. med ovan beskrivna ändringsförslag. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

12 § Föreslås i konformitet med 9 § att rektor skall kunna vara gemensam för flera skolor eftersom rektorn redan idag är gemensam för Ålands sjömansskola och Ålands sjöfartsläroverk.

Ändringen i 3 mom. är av språklig karaktär.

13 § Ändringen är av språklig karaktär.

14 § Bestämmelser om jäv ingår i framställningens 8 § som behandlar direktionsmöte. Utskottet anser att jävsbestämmelserna även skall tillämpas vid behandling av ärende i lärarkollegium varför bestämmelsen föreslås utgöra en egen paragraf.

15 och 16 §§ Ändringarna är av språklig karaktär.

17 § I paragrafen föreslås ingen ändring. Utskottet konstaterar dock att bestämmelsen om att undervisningen är offentlig har tillkommit i syfte att bereda föräldrar och andra intresserade insyn i skolans verksamhet. Paragrafen är alltså inte avsedd att vara tillämplig även i de fall att sådana som inte är antagna till en utbildning deltar i undervisningen. Bestämmelser om sådana studerandes rätt att delta i undervisning ingår i 36 §.

18 § Ändringarna är av språklig karaktär.

Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

19 § Föreslås en ny uppställning av bestämmelserna i paragrafen så att den motsvarar § 15 om reglemente. Ändringarna i paragrafen föreslås i förtydligande syfte.

21 § Ändringarna är av språklig karaktär.

22 § Ändringen i 1 mom. är av språklig karaktär.

I framställningens 2 mom. föreslås att studerande som befriats från undervisning i religionskunskap skall erhålla undervisning i livsåskådningskunskap om inte den studerande eller den studerandes vårdnadshavare *kan* ordna motsvarande undervisning på annat sätt. Utskottet föreslår att studerande som har befriats från undervisning i religionskunskap i stället skall erhålla undervisning i livsåskådningskunskap om inte motsvarande undervisning ordnas på annat sätt av den studerande själv eller den studerandes vårdnadshavare. Utskottet anser det inte skäligt att kräva att den studerande eller den studerandes vårdnadshavare i första hand skall åläggas skyldigheten att ordna undervisning i livsåskådningskunskap eller motsvarande undervisning.

23 § Ändringen är av språklig karaktär.

24 § Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

25 § Ändringarna är av språklig natur.

26 § I framställningen föreslås att en skolmåltid skall ordnas avgiftsfritt för de studerande varje arbetsdag. Utskottet föreslår att landskapsstyrelsen skall kunna fastställa i vilken utsträckning skolmåltid skall ordnas men anser för sin del att gratis skolmåltid alltid skall erbjudas studerande på gymnasialstadiet.

27 § I framställningens 24 och 25 §§ finns bestämmelser om skolskjuts och boende. Utskottet föreslår att bestämmelserna sammanförs till en paragraf om övriga studiesociala förmåner. Någon ändring i sak avses inte utan landskapsstyrelsen skall fortsättningsvis fastställa grunderna för antingen ersättningar för skolskjuts eller för anordnande av skolskjuts samt för boende och övriga studiesociala förmåner för studerande på gymnasialstadienivå.

30 § Ändringen är av språklig natur.

31 § Föreslås komplettering i förtydligande syfte.

32 § Ändringen i 1 mom. är av språklig natur. Ändringen i 2 mom. föreslås i förtydligande syfte. Paragrafens 3 mom. föreslås utgå eftersom motsvarande bestämmelser intagits i 2 mom.

33 § Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

36 § Föreslås att den som inte är antagen som studerande vid skolorna och som har rätt att i särskilda examen tentera kurser även skall ha möjlighet att beredas rätt att delta i undervisningen i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer.

38 § Ändringen i 1 mom. föreslås i förtydligande syfte. Övriga ändringar är av språklig natur.

42 § Föreslås genomgående att begreppet "kompetens" ersätts med begreppet "behörighet". Enligt utskottets uppfattning innefattar "behörighet" krav på formell utbildning medan "kompetens" innefattar krav på skicklighet.

43 § Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

44 § Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

45 § Ändringarna är av språklig natur.

46 § Utskottet föreslår i 9 och 12 §§ att direktion och rektor skall kunna vara gemensamma för flera skolor men finner det ändå motiverat att låta bestämmelsen i paragrafens 1 mom. första meningen kvarstå för att på så sätt möjliggöra en sammanföring i försökssyfte. I andra meningen föreslås i förtydligande syfte en

begränsning så att landskapsstyrelsen skall kunna besluta om undantag från bestämmelserna i denna lag enbart för viss tid.

48 § I framställningen föreslås att beslut som landskapsstyrelsen eller direktionen fattat med stöd av denna lag skall kunna överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. Eftersom direktionerna inte utgör en del av landskapsstyrelsens centralförvaltning föreslås att beslut som fattats av direktion med stöd av denna lag skall kunna överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol medan beslut som landskapsstyrelsen fattat skall kunna överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

49 § Ändringen är av språklig natur.

50 § Ändringarna är av språklig natur. Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

Landskapslag om ändring av landskapslagen om Ålands musikinstitut

Ändringarna föreslås i kongruens med landskapslagen om utbildning efter grundskolan.

3 § Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

18a § Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av ordföranden Lundberg, ledamoten Holmberg samt ersättaren Gustafsson.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 25 november 1996 inbegärt kulturutskottets yttrande över framställningen.

Utskottet har i ärendet hört landskapsstyrelseledamoten Harriet Lindeman, utbildningschefen Sten-Erik Abrahamsson, överinspektören Stina Colerus, överinspektören Gösta Helander, studieinspektören Lars-Erik Karlsson, lagberedningssekreteraren Hans Selander, rektorn Helena Byfält, rektorn Gyrid Högman, rektorn Sture Skogberg, rektorn Bo Tikander, föreståndaren Sig-Britt Fagerström, ordföranden i Ålands fackskollärare r.f. Monica Liljeblad, representanten för Ålands lärarförening r.f. Sigbritt Finne, representanten för Akava-Åland Jorma Lehtinen, specialläraren Sven Sjöberg, elevrepresentanterna Linda Zetterström och Johan Mannerström, handikappkonsulenten Monica Eriksson, rektorn för Ålands Musikinstitut Marcus Boman.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Lundberg, vice ordföranden

Viveka Eriksson samt ledamöterna Eklöw och Holmberg samt ersättarna Gustafsson (delvis) och Lisbeth Eriksson (delvis).

Vice ordföranden Viveka Eriksson och ledamoten Eklöw har fogat gemensam reservation till betänkandet.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget måtte anta det i framställningen ingående lagförslaget i följande lydelse:

1. LANDSKAPSLAG om utbildning efter grundskolan

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

(1 mom. lika som i framställningen).

Vid skolorna kan ordnas kompletteringsutbildning, vidareutbildning, fortbildning och kursverksamhet. Dessutom kan vid skolorna anordnas service-, arbets- och rörelseverksamhet samt beställningsuppdrag utföras om verksamheten ansluter sig till utbildningen. Rörelseverksamhet får endast bedrivas i syfte att ge de *studerande* den handledda praktik som förutsätts i utbildningen. Även forsknings-, informations- och utvecklingsverksamhet som tjänar undervisningen och stöder arbetslivet kan bedrivas vid skolorna.

(3-4 mom. lika som i framställningen).

2-3 §§

(Lika som i framställningen).

2 kap.

Utbildningens mål och uppgift

4 §

Målsättning

Utbildningen skall skapa förutsättningar för (*uteslutning*) de studerande att tillägna

sig *kunskaper och utveckla färdigheter*. Utbildningen skall allsidigt utveckla de studerandes kommunikativa och sociala kompetens.

Undervisningen och den övriga verksamheten i skolorna skall ge de studerande insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen, demilitariseringen, historien och kulturen. Verksamheten i skolorna skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar, främja principen om alla människors lika värde samt främja internationell förståelse och fredsvilja samt jämställdhet mellan könen. Verksamheten skall bygga på ekologiska grundprinciper och präglas av respekt för och hänsyn till miljön.

(3 mom. lika som i framställningen).

Skolorna skall genom pedagogiskt utvecklingsarbete och pedagogisk samt yrkes- eller ämnesanknuten fortbildning (uteslutning) garantera en hög nivå på utbildningen.

Verksamheten i skolorna skall utformas så att även studerande med särskilda behov kan genomföra sin utbildning.

5 §

(1-2 mom. lika som i framställningen).

(3 mom. utesluts)

6 § (Ny)

Studieförberedande utbildning med yrkesprofil

Den studieförberedande utbildningen med yrkesprofil skall med grundskolan som grund fördjupa och utveckla de studerandes kunskaper och färdigheter som förberedelse för högskolestudier eller andra gymnasialstadiiebaserade studier. Utbildningen skall även ge den studerande sådana teoretiska och praktiska kunskaper som är till fördel i arbetslivet och som motsvarar samhällets krav på utbildad arbetskraft inom respektive yrkessektor.

Utbildningen leder till examen på gymnasialstadienivå med angiven yrkesprofil.

Den studieförberedande utbildningen med yrkesprofil skall i första hand ordnas i samarbete med andra utbildningsprogram. Utbildningen ordnas i form av utbildningsprogram i de ämnen och den omfattning som anges i läroplansgrunderna. Utbildningen skall utformas så att den kan genomgå på tre år.

7 § (Framst. 6 §)

Yrkesinriktad utbildning på gymnasialstadienivå

Den yrkesinriktade utbildningen på gymnasialstadienivå skall med grundskolan som grund ge den studerande sådana teoretiska och praktiska kunskaper som krävs för att kvalificera sig för uppgifter i arbetslivet och som motsvarar samhällets krav på utbildad arbetskraft inom respektive yrkessektor. Den yrkesinriktade utbildningen på gymnasialstadienivå skall (uteslutning) inriktas på att ge de studerande en grund för yrkesinriktad utbildning på högre nivå eller annan på gymnasialstadiet baserad

utbildning.

(Uteslutning) Utbildningen leder till examen på gymnasialstadienivå inom ett eller flera yrkesområden eller annan examen med angiven (uteslutning) yrkesinriktning.

(3 mom. lika som i framställningen).

8 § (Ny)

Yrkesinriktad utbildning på högre nivå

Den yrkesinriktade utbildningen på högre nivå skall med gymnasialstadietutbildningen som grund ge den studerande sådana teoretiska och praktiska kunskaper som krävs för att kvalificera sig för uppgifter i arbetslivet och som motsvarar samhällets krav på utbildad arbetskraft inom respektive yrkessektor. Utbildningen kan samtidigt, i enlighet med vad som föreskrivs i läroplansgrunderna, inriktas på att ge den studerande en grund för fortsatta studier på högre nivå eller för andra gymnasialstadiiebaserade studier.

Den yrkesinriktade utbildningen på högre nivå leder till examen på högre nivå med angiven yrkesinriktning.

Utbildningen ordnas i form av utbildningsprogram i de ämnen och i den omfattning som anges i läroplansgrunderna.

3 kap.

Förvaltning

9 § (Framst. 7 §)

Direktion

För förvaltningen av varje skola tillsätter landskapsstyrelsen en direktion för fyra kalenderår i sänder. Landskapsstyrelsen kan dock besluta att en direktion skall vara gemensam för flera skolor.

(2-3 mom. lika som i framställningen)

Skolans rektor är föredragande och sekreterare i direktionen. Direktionen kan dock utse annan föredragande när ärendet rör rektorn eller om andra särskilda skäl därtill föreligger.

(5-6 mom. lika som i framställningen).

10 § (Framst. 8 §)

Direktionsmöte

(1 mom. lika som i framställningen).

Direktionen är beslutför då ordföranden eller vice ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet. Faller rösterna lika avgör ordförandens röst, utom vid personval då lotten avgör. Faller rösterna lika vid behandling av disciplinärt ärende avgör den åsikt som företräder den lindrigaste påföljden.

(3 mom. *utesluts*).

Vid direktionens möten förs protokoll som undertecknas av ordföranden och sekreteraren samt justeras på det *sätt som* direktionen bestämmer.

11 § (Framst. 9 §)

Direktionens uppgifter

Direktionen handhar förvaltningen (*uteslutning*) av verksamheten i skolan samt övriga ärenden som ankommer på direktionen. Direktionen skall följa skolans undervisning och övriga verksamhet samt verka för dess utveckling.

(2 mom. lika som i framställningen).

12 § (Framst. 10 §)

Rektor och prorektor

Vid varje skola skall finnas en rektor. *Rektor kan vara gemensam för flera skolor.*

(2 mom. lika som i framställningen).

Finns vid skolan en tjänst som biträdande rektor fungerar biträdande rektorn som prorektor. I annat fall utser landskapsstyrelsen efter att ha hört skolans direktion en av skolans lärare till prorektor för en tid som sammanfaller med direktionens mandatperiod. Direktionen skall dessförinnan ha inhämtat lärarkollegiets utlåtande. En sammanställning av lärarkollegiets utlåtande skall tillställas landskapsstyrelsen innan prorektorn utses. Prorektor är ställföreträdare för rektor. (Uteslutning).

13 § (Framst. 11 §)

Lärarkollegium

Till lärarkollegiet hör rektor, biträdande rektor och de lärare som har minst åtta årsvekotimmars undervisning vid skolan. Övriga lärare har rätt att närvara och yttra sig vid kollegiets sammanträden. Lärarkollegiet sammankallas av rektor som *är* kollegiets ordförande. *Kollegiet skall sammankallas* då minst en tredjedel av *dess* medlemmar det kräver.

(2-3 mom. lika som i framställningen).

14 § (Ny)

J ä v

Vid behandling av ärende i direktion eller lärarkollegium skall de i 16 § landskapslagen om Ålands landskapsstyrelse (42/71) ingående bestämmelserna om jäv iakttas i tillämpliga delar. Har frågan om jäv uppkommit skall frågan omedelbart avgöras. Den som jävet gäller får inte delta i avgörandet. Om jäv ansetts föreligga skall den jävige avlägsna sig från mötet för den tid ärendet behandlas.

15 § (Framst. 12 §)

Reglemente

För varje skola skall finnas ett reglemente. Direktionen skall uppgöra ett förslag till reglemente som skall underställas landskapsstyrelsen för fastställelse. Reglementet skall innehålla bestämmelser om

- 1) skolans mål, uppgifter och verksamhet,
  - 2) *rektorns*, lärarnas och den övriga personalens arbetsuppgifter,
  - 3) arbetsårets omfattning,
  - 4) fortbildning för lärare och övrig personal,
  - 5) särskilda inträdeskrav, bedömning av studerande, examen samt utfärdande av särskilda intyg,
  - 6) *behörighetskrav* för lärare och övrig personal vid skolan samt
  - 7) övriga angelägenheter vilka med stöd av denna lag eller särskilda föreskrifter skall ingå i reglementet.
- (2 mom. lika som i framställningen).

4 kap.

Undervisning

16 § (Framst. 13 §).

Läsår

Skolans läsår börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli och är *uppdelat* i terminer på det sätt som föreskrivs i reglemente.

17 §

(Lika som framställningens 14 §).

18 § (Framst. 15 §)

Undervisningsspråk

Undervisningsspråket i *de skolor som avses i denna lag* är svenska.

(2 mom. lika som i framställningen).

I enlighet med landskapsstyrelsens tillstånd får även (*uteslutning*) annat språk än svenska användas som undervisningsspråk, om detta är förenligt med målen för utbildningen.

19 § (Framst. 16 §)

Läroplansgrunder

Landskapsstyrelsen fastställer läroplansgrunder för den utbildning som avses i denna lag. I läroplansgrunderna fastställs

- 1) *de övergripande målen för utbildningen,*
- 2) *utbildningens struktur och omfattning samt*
- 3) *de utbildningsprogram och kurser som skall erbjudas på respektive nivå.*

Läroplansgrunderna beskriver också den underliggande kunskapssynen samt därav följande pedagogiska konsekvenser och utbildningspolitiska ställningstaganden.

Läroplansgrunderna innehåller även bestämmelser om

- 1) särskilda temaområden i utbildningen
- 2) studiehandledning, stödundervisning och specialundervisning,
- 3) bedömning,
- 4) tillgodoräknande av tidigare studier samt
- 5) utvärdering och kvalitetssäkring.

För de yrkesinriktade programmen och programmet för den studieförberedande utbildningen med yrkesprofil fastställs även grunderna för

- 1) kärnämnen, yrkesämnen och valbara ämnen,
- 2) praktik och examensarbete och
- 3) övriga grunder för utbildningen.

20 §

(Lika som framställningens 17 §).

21 § (Framst. 18 §)

Läroplan

Utgående från läroplansgrunderna antar respektive direktion (uteslutning) läroplaner för de olika utbildningsprogrammen och kurserna.

22 § (Framst. 19 §)

Befrielse från undervisning

På ansökan av den studerande eller den studerandes vårdnadshavare kan rektor av särskilda skäl befria den studerande från skyldigheten att delta i undervisning (uteslutning).

Studerande som befriats från undervisningen i religionskunskap skall erhålla undervisning i livsåskådningskunskap, om inte den studerande eller den studerandes vårdnadshavare ordnar motsvarande undervisning på annat sätt.

23 § (Framst. 20 §)

Utbildning under begränsad tid

(1-2 mom. lika som i framställningen).

För utbildning enligt 1 och 2 mom. fastställer direktionen läro- och kursplaner vilka tillställs landskapsstyrelsen för kännedom.

24 §

(Lika som i framställningens 21 §).

5 kap.

Studiesociala förmåner

25 § (Framst. 22 §)

Avgifter för undervisningen

Undervisningen (*utslutning*) är avgiftsfri för de studerande.

Landskapsstyrelsen kan av särskilda skäl besluta att en skola får uppbära studieavgifter.

26 § (Framst. 23 §)

Skolmåltid

Varje arbetsdag skall en skolmåltid ordnas avgiftsfritt för de studerande på gymnasialstadiet om inte landskapsstyrelsen av särskilda skäl beslutar annat.

27 § (Framst. 24 §)

Övriga studiesociala förmåner

Landskapsstyrelsen fastställer i landskapsförordning grunderna för ersättningar för skolskjuts, boende samt övriga studiesociala förmåner för studerande på gymnasialstadienivå.

28 §

(Lika som i framställningens 26 §).

6 kap.

De studerande

29 §

(Lika som i framställningens 27 §).

30 §

Rättelse av antagning

En sökande som är missnöjd med antagningen av studerande till *en utbildning* kan skriftligen begära rättelse av direktionen inom 14 dagar från det att resultaten av antagningen har offentliggjorts.

(2 mom. lika som framställningens 2 mom.).

31 § (Framst. 29 §)

Opårtiskt bemötande

De studerande skall bemötas opårtiskt så att ingen diskrimineras på grund av kön, *funktionshinder*, social, religiös eller kulturell bakgrund eller annan därmed jämförbar omständighet.

32 § (Framst. 30 §)

Rättelse av bedömning av studieprestation

Den studerande har rätt att få veta hur bedömningsgrunderna tillämpats på *henne eller honom*.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av sin studieprestation kan skriftligen eller muntligen begära rättelse av den lärare som utfört bedömningen inom 14 dagar från det att den studerande fått del av (*uteslutning*) bedömningen. Är den studerande missnöjd med lärarens beslut skall ärendet hänskjutas till rektorn för avgörande. *Är den studerande missnöjd även med rektorns beslut skall ärendet hänskjutas till landskapsstyrelsen som kan ålägga läraren att företa ny bedömning eller besluta vilket vitsord den studerande skall erhålla.*

(3 mom. *utesluts*)

33-35 §§

(Lika som i framställningens 31-33 §§).

36 § (Framst. 34 §)

Privat studerande

Den som inte är *är antagen* som studerande vid de skolor som omfattas av denna lag har *i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer* rätt att *delta i undervisning samt att i särskild examen tentera kurser eller ämnen eller delar av dessa.*

7 kap.

Personal

37 §

(Lika som i framställningens 35 §).

38 § (Framst. 36 §)

Tjänster

Vid skolan skall finnas en tjänst som rektor samt i den mån skolans studerandeantal och timantal det förutsätter ett antal tjänster som lärare. Vid skolan kan dessutom finnas en tjänst som biträdande rektor *samt behövt antal övriga tjänster.*

Rektorstjänster och biträdande rektorstjänster inrättas, *tillsätts och* indras av landskapsstyrelsen. (*Uteslutning*)

Övriga tjänster inrättas, *tillsätts och* indras av direktionen. Tjänst får inrättas endast under förutsättning att anslag anvisats i landskapets budget. (*Uteslutning*)

(4 mom. lika som i framställningen).

39 - 41 §§

(Lika som i framställningens 37 - 39 §§).

42 § (Framst.40 §)

B e h ö r i g h e t

Landskapsstyrelsen fastställer *behörighetskraven* för rektorstjänsterna och biträdande rektorstjänsterna.

Behörighetskrav för lärare och övrig personal vid skolan bestäms i reglementet.

Landskapsstyrelsen kan av särskilda skäl bevilja dispens från fastställda *behörighetskrav*.

(4 mom. utsluts).

43 §

(Lika som i framställningens 41 §).

8 kap.

Särskilda bestämmelser

44 §

(Lika som i framställningens 42 §).

45 § (Framst.43 §)

Tystnadsplikt

Den som är anställd vid skolan får inte informera en utomstående om vad *som* vid kötseln av uppgifter som rör skolväsendet *framkommit i fråga* om personliga eller ekonomiska omständigheter som rör en studerande eller medlemmar av den studerandes familj utan samtycke av den berörda personen eller, om denna inte själv kan bedöma innebörden av samtycket, *av personens* vårdnadshavare.

(Lika som i framställningens 2-3 mom.).

46 § (Framst. 44 §)

Försöksverksamhet

Landskapsstyrelsen kan i försökssyfte tillsätta en gemensam direktion för två eller flera skolor som omfattas av denna lag. I försökssyfte kan landskapsstyrelsen, *för viss tid*, efter att ha hört skolans direktion, även i övrigt besluta om undantag från bestämmelserna i denna lag.

47 §

(Lika som i framställningens 45 §).

48 § (Framst. 46 §).

Besvär

Beslut som fattats av direktion med stöd av denna lag kan överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

Beslut som landskapsstyrelsen (*uteslutning*) fattat med stöd av denna lag kan överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

49 § (Framst. 47 §)

Landskapsförordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten och *tillämpningen* av denna lag kan utfärdas genom landskapsförordning.

50 § (48 §)

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse

(1-2 mom. lika som i framställningen).

Direktion som tillsatts innan denna lag trätt i kraft fortsätter sin verksamhet enligt de tidigare gällande bestämmelserna till *dess* att en ny direktion tillsatts i enlighet med denna lag.

Behörig för tjänst eller befattning vid de skolor som omfattas av denna lag är (*uteslutning*) den som när denna lag träder i kraft är kompetent för ifrågavarande tjänst eller befattning.

(5 mom. lika som i framställningen).

2.

L A N D S K A P S L A G

om ändring av landskapslagen om Ålands musikinstitut

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 9 § 1 mom. 2 punkten landskapslagen den 12 september 1995 om Ålands musikinstitut (80/95),

ändras 3 § 2 och 4 mom., 4 § 2 mom., 5 §, rubriken för 6 §, 10, 12, 15 och 16 §§, 17 § 1 mom. samt

fogas till lagen nya 7a, 10a, 12a, 12b, 12c, 15a, 15b, 15c, 15d och 18a §§ samt till 3 § ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., (*uteslutning*) och till 6 § ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

(Lika som i framställningen).

4 §

Direktionsmöte

Direktionen är beslutförför då ordföranden eller vice ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Beslut fattas med enkel *majoritet*. Fallor rösterna lika avgör ordförandens röst, utom vid personval då lotten avgör. Fallor rösterna lika vid behandling av disciplinärt ärende avgör den åsikt som företräder den lindrigaste påföljden. Vid direktionens möten förs protokoll som undertecknas av ordföranden och sekreteraren samt justeras på det sätt som direktionen bestämmer.

(3 mom. utesluts).

5 §

Direktionens uppgifter

Direktionen handhar förvaltningen (*uteslutning*) av verksamheten vid institutet samt övriga ärenden som ankommer på direktionen. Direktionen skall följa institutets undervisning och övriga verksamhet samt verka för dess utveckling. Vidare skall direktionen utgående från läroplansgrunderna göra upp kurs- och läroplaner samt behandla övriga ärenden som enligt reglementet ankommer på direktionen.

Direktionen skall årligen tillställa landskapsstyrelsen budgetförslag för det följande kalenderåret samt verksamhetsberättelse och *utvärderingsrapport* över det gångna läsåret.

6 §

(Lika som i framställningen).

7a § (Ny)

J ä v

Vid behandling av ärende i direktion eller lärarkollegium skall de i 16 § landskapslagen om Ålands landskapsstyrelse (42/71) ingående bestämmelserna om jäv iakttas i tillämpliga delar. Har frågan om jäv uppkommit skall frågan omedelbart avgöras. Den som jävet gäller får inte delta i avgörandet. Om jäv ansetts föreligga skall den jävige avlägsna sig från mötet för den tid ärendet behandlas.

10 §

(1 mom. lika som i framställningen).

Vid tillfällig undervisning kring visst tema kan undervisningsspråk som anknyter till temat användas. I enlighet med *landskapsstyrelsens* tillstånd får även (*uteslutning*) annat språk än svenska användas som undervisningsspråk, om detta är förenligt med *institutets målsättning*.

10a

Läroplansgrunder och övrig undervisning

Landskapsstyrelsen fastställer *läroplansgrunder* för utbildningen vid institutet.
(2 mom. lika som i framställningen).

12 §§

(Lika som i framställningen).

12a §

Opartiskt bemötande

Eleverna skall bemötas opartiskt så att ingen diskrimineras på grund av kön *funktionshinder, religiös, social eller kulturell bakgrund* eller annan därmed jämförbar omständighet.

12b §

Rättelse av bedömning av studieprestation

Eleven har rätt att få veta hur bedömningsgrunderna tillämpats på honom *eller henne*.

En elev som är missnöjd med bedömningen av sin studieprestation kan begära rättelse av den lärare som utfört bedömningen inom 14 dagar från det att eleven fått del av resultaten av bedömningen och på vilket sätt bedömningsgrunderna tillämpats på honom *eller henne*. Är eleven missnöjd med lärarens beslut skall ärendet hänskjutas till rektorn för avgörande. *Är eleven missnöjd även med rektorns beslut skall ärendet hänskjutas till landskapsstyrelsen som kan ålägga läraren att företa ny bedömning eller besluta vilket vitsord eleven skall erhålla.*

(3 mom. utsluts)

12c och 15 §§

(Lika som i framställningen).

15a §

Tjänster

Vid Ålands musikinstitut skall det finnas en tjänst som rektor samt i den mån institutets elevantal eller timantal det förutsätter ett antal tjänster som lärare *samt ett behövt antal övriga tjänster*.

Rektorstjänsten inrättas, *tillsätts* och indras av landskapsstyrelsen. (Uteslutning)

Övriga tjänster inrättas, *tillsätts* och indras av direktionen. Tjänst får inrättas endast under förutsättning att anslag anvisats i landskapets budget. (Uteslutning)

15b, 15c och 15d §§

(Lika som i framställningen).

16 §

B e h ö r i g h e t

Landskapsstyrelsen fastställer *behörighetskraven* för rektorstjänsten.

Krav på behörighet för lärare och övrig personal vid institutet bestäms i reglementet.

Landskapsstyrelsen kan av särskilda skäl bevilja dispens från fastställda *behörighetskrav*.

17 §

(Lika som i framställningen).

18a §

Rättsförmåga

Direktionen kan inom ramen för institutets *ordinarie* verksamhet sluta avtal i enlighet med vad landskapsstyrelsen beslutar.

(Ikraftträdelsens 1 mom. lika som i framställningen).

Direktion som tillsatts innan denna lag trätt i kraft fortsätter sin verksamhet enligt de tidigare gällande bestämmelserna *till dess* en ny direktion tillsatts i enlighet med denna lag.

Behörig för tjänst eller befattning vid institutet är (*uteslutning*) den som när denna lag träder i kraft är kompetent för ifrågavarande tjänst eller befattning.

(Ikraftträdelsens 4 mom. lika som i framställningen).

Mariehamn den 24 februari 1997

Ordförande

Gunnar Lundberg

Sekreterare

Susanne Eriksson

Reservat ion

Många frågeställningar har diskuterats i utskottet. Vi har haft avvikande åsikt i en rad olika frågor och lämnar därför en reservation till betänkandet.

Vi har fört fram flera ändringsförslag, delvis har det handlat om direkt lagstiftningsarbete. Eftersom ändringsförslagen varit så genomgripande och av så stor omfattning har vi under arbetets gång föreslagit att framställningen skulle förkastas för att ge landskapsstyrelsen möjlighet att förbättra lagen till vissa delar. Detta har inte omfattats av utskottets majoritet.

Två huvudlinjer ligger till grund för reservationen:

1. Gränsdragningen mellan olika instanser, nivåer och linjer är otydlig och borde klargöras. Hela lagen påverkas av detta .
2. Olika gruppers intressen och önskemål har inte tillräckligt beaktats i framställningen eller av utskottets majoritet.

När det gäller gränsdragningen är det tre områden där vi förespråkat ett tydliggörande.

Lagen omfattar utbildning efter grundskolan och borde beröra endast gymnasialstadiet. Den högre utbildningen finns insprängd i lagen vilket förvirrar begreppen. Den högre utbildningen bör ha en egen lagstiftning.

De olika studielinjerna som presenteras i framställningens 5-6 §§ är ihopblandade, vilket gör det svårt att förstå vart de olika studielinjerna leder. Utskottet har i den frågan försökt tydliggöra linjedragningen vilket vi har omfattat även om det är rent lagberedningsarbete.

Slutligen är gränsdragningen mellan landskapsstyrelsens och direktionens ansvarsområden inte tillräckligt tydlig. Eftersom ett övergripande mål med lagen är delegering av beslutanderätten till direktionen borde det också vara alldeles tydligt var gränsen går mellan de båda instanserna. Vi upplever det som om landskapsstyrelsen först delegerar beslutanderätt för att i nästa andetag ta tillbaka en del av rätten. Exempel på det är framställningens 27 §. Antagning av studerande, sista momentet. Direktionen antar studerande till skolan, om inte annat följer av landskapsstyrelsens föreskrifter. Vid hörandet framkom att det fortsättningsvis kommer att finnas en central antagning vilket gör direktionens ansvar synnerligen oklart.

Ett annat exempel är verksamhetens utveckling. I framställningens 3 § sägs att landskapsstyrelsen handhar den allmänna utvecklingen, i 9 § sägs att direktionen verkar för skolans utveckling och slutligen sägs i 12 § att skolans mål skall fastställas i reglementet - av landskapsstyrelsen. Detta innebär att det är landskapsstyrelsen som slutgiltigt ansvarar för skolans utveckling. Det som då blir ännu märkligare är att direktionen ansvarar för utvärderingen enligt framställningens 9 §. Vi anser att det inte är klart var ansvaret ligger

och vi tycker att man bör följa den intention som angavs i allmänna motiveringarna, nämligen att ge direktionerna större ansvar för sin verksamhet. Delegeringen är inte som vi ser det tillräcklig.

Under hörandet har olika gruppers önskemål och förväntningar förts fram. Vi har förespråkat flera ändringar med anledning av dessa och anser att utskottet borde ha tagit hänsyn till följande önskemål:

Elever med särskilda behov bör garanteras möjlighet till utbildning på gymnasialstadiet. Vi föreslår därför en ny paragraf i kapitel 1 där subjektiv rätt till utbildning tas in. Utskottet har i flera paragrafer röstat om frågor som berör den trygghet som efterfrågats av personer med insikt i handikappfrågor. Bland annat ville vi att denna lag skulle vara kongruent med grundskollagen då det gäller undervisningsspråket och föreslog därför ett tillägg i framställningens 15 § om att teckenspråk kan användas.

Elever, lärare och personal kommer enligt framställningen inte längre att vara fullvärdiga medlemmar i direktionen. Detta har uppfattats som en demokratisk tillbakagång av alla berörda parter. Eftersom direktionen skall vara sammansatt av sakkunniga inom respektive område finner vi det märkligt att den pedagogiska sakkunskapen inte vägs in i sammanhanget. Dessutom lever man i förslaget inte upp till den intention som anges i detaljmotiveringarna. Där sägs att verksamheten skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen skall även bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda de studerande för att aktivt delta i samhällslivet. Vi anser att representanterna skall vara fullvärdiga medlemmar.

Husmodersskolan borde inte omfattas av denna lag. Vi anser att lagen om Ålands husmodersskola i stället skall omarbetas. Husmodersskolan har hittills, tillsammans med Folkhögskolan, stått på sidan om övrig utbildning på andra stadiet. Folkhögskolan ställs på sidan om denna lagstiftning med motiveringen att skolan skiljer sig från den övriga utbildningen efter grundskolan genom att den saknar den konkreta inriktning som karaktäriserar den övriga yrkesinriktade och studieförberedande utbildningen. Vidare skall skolan erbjuda eleverna en mognadsperiod under vilken de kan upptäcka nya studiemöjligheter och få nya intressen. Samma motivering torde gälla för husmodersskolan. Husmodersskolan passar heller inte in i lagen så som den är skriven varken när det gäller längden på utbildning eller när det gäller de studielinjer och examina som utbildningen leder fram till. Husmodersskolans direktion har dessutom bett utskottet att lyfta bort skolan ur lagen.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi

att Lagtinget förkastar landskapsstyrelsens framställning nr 4/1996-97

Om inte framställningen förkastas föreslår vi

att Lagtinget antar de i framställning nr
4/1996-97 ingående lagförslagen i följande
lydelse:

1. **LANDSKAPSLAG**
om utbildning efter grundskolan

(Ingressen lika som i kulturutskottets betänkande).

1-3 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

4 § (ny)

Den som har hemort i landskapet och som genomgått grundskola skall erbjudas möjlighet till sådan utbildning på gymnasialstadienivå som avses i denna lag.

5-6 §§

(Lika som i framställningens 4-5 §§).

10 §

Direktion

(1 mom. lika som i 9 § 1 mom. kulturutskottets betänkande).

Direktionen består av högst tio medlemmar. Flertalet av medlemmarna i direktionen för yrkesutbildande skolor skall inneha sakkunskap om arbetslivet inom skolans utbildningsområde. Av medlemmarna skall två representera de studerande en lärarna och en den övriga personalen.

(3-6 mom. lika som i framställningens 9 § 3-6 mom.).

8-50 §§

(Lika som i 7-49 §§ kulturutskottets betänkande).

51 §

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse

(1 mom. lika som i 50 § 1 mom. kulturutskottets betänkande).

Genom denna lag upphävs:

- 1) landskapslagen om utvecklande av utbildningen på gymnasialstadiet (48/80),
- 2) gymnasielagen för landskapet Åland (6/88),
- 3) landskapslagen om elevantagningsnämnd (14/78),

- 4) landskapslagen om studiesociala förmåner för elever i yrkesutbildningsanstalter och gymnasiet (33/85),
  - 5) landskapslagen om landskapets kostnadsansvar för vissa elever i gymnasiet och yrkesutbildningsanstalter (20/95),
  - 6) landskapslagen om lantmannaskolan (45/87),
  - 7) landskapslagen om Ålands yrkesskola (75/89),
  - 8) landskapslagen om Ålands sjömansskola (23/90),
  - 9) landskapslagen om Ålands sjöfartsläroverk (50/91),
  - 10) landskapslagen om Ålands tekniska läroverk (64/88),
  - 11) landskapslagen om Ålands handelsläroverk (45/90),
  - 12) landskapslagen om Ålands hotell- och restaurangskola (26/91) samt
  - 13) landskapslagen om Ålands vårdinstitut (84/95).
- (3-5 mom. lika som i 50 § 3-5 mom. kulturutskottets betänkande).

2.

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om Ålands musikinstitut

(Ingressen lika som i kulturutskottets betänkande).

3 §

Direktionen består av högst sex medlemmar. Av medlemmarna skall en representera de studerande och en lärarna. Bland direktionens medlemmar utser landskapsstyrelsen ordföranden och vice ordföranden. För varje medlem utses även en ersättare, för vilken i tillämpliga delar bestämmelserna om medlemmarna gäller.

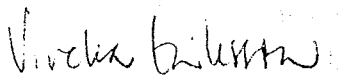

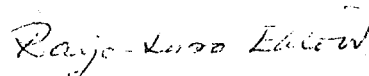
(4-5 mom. lika som i kulturutskottets betänkande).

5, 6, 7a, 10, 10a, 12, 12a-12c, 15, 15a-15d, 16, 17 och 18a

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

Mariehamn den 24 februari 1997

Viveka Eriksson

Raija-Liisa Eklöv